

УДИ АЛЪН МЕМОАРИТЕ НА ШМЕЕД

Превод от английски: Георги Шарабов, 1982

chitanka.info

Неизчерпаемият сякаш потоп от писания за Третия райх продължава с мемоарите на Фридрих Шмеед, които скоро ще излязат от печат. Шмеед, най-известният бърснар във военна Германия, имал привилегията да щави лицата на Хитлер и на други висши правителствени и военни сановници. Както бе отбелязано и на Нюрнбергския процес, Шмеед не само е имал нюх да се появява там, където са ставали важни неща, но и е бил надарен с „нещо повече от добра памет“, та едва ли има по-подходящ човек, който да напише този проникновен пътеводител за дебрите на нацистка Германия. Ето няколко кратки откъса от книгата му:

През пролетта на 1940 г. тежък мерцедес спря пред бърснарницата ми на „Кьонигщрасе“ номер 127 и при мен влезе Хитлер.

— Искам само леко да ме подкастриш — рече той — и гледай да не ме офъкаш съвсем отгоре.

Обясних му, че трябва малко да изчака, защото Фон Рибентроп бе на ред преди него. Хитлер каза, че бърза, и попита Рибентроп дали не е склонен да му отстъпи, но онзи заяви, че ако го прередят, това нямало да се отрази добре на репутацията на външното министерство. Тогава Хитлер дрънна един телефон, Рибентропначаса бе преместен в Африканския корпус и това позволи фюрерът да бъде подстрigan веднага. Подобни битки за надмощие ставаха едва ли не през ден. Веднъж Гьоринг направи така, че Хайдрих да бъде задържан от полицията за лъжесвидетелстване, за да може той да седне на стола до прозореца. Гьоринг беше развратник и често сядаше при мен на люлещото се конче да му оправям прическата. Нацисткото Върховно командване съвсем не бе очаровано от това, но не можеше нищо да стори. Един ден Хес се заяде с него:

— Искам днес аз да съм на кончета, хер фелдмаршал — каза му той.

— Невъзможно. Аз съм си го запазил — отряза го Гьоринг.

— Нося заповед от самия фюрер. С нея ми се разрешава да сядам на кончета, когато ме подстригват.

И Хес извади нарочното писмо с подписа на Хитлер.

Гьоринг почервения от яд. Той никога нямаше да прости това на Хес и заяви, че от този ден нататък ще го подстригва жена му с паница вкъщи. Хитлер щеше да се пукне от смях, като му разказаха как е

реагирал, но Гьоринг не се шегуваше. Той щеше да изпълни заканата си, само че министърът на войната се отказал от привилегията да го стрижат на кончета.

Много пъти са ме питали дали съм бил наясно с моралните последици от онова, което съм правил. Както казах и пред трибунала в Нюрнберг, не съм и подозирал, че Хитлер е бил нацист. Всъщност дълги години смятах, че е работил за телефонната компания. Когато най-накрая разбрах що за чудовище е бил, беше вече много късно да сторя каквото и да било, тъй като току-що бях направил начална вноска за едни мебели. Веднъж към края на войната ми мина през ума да разхлабя кърпата около врата на фюрера и да пусна малките косъмчета да паднат по гърба му, но в последния миг се разколебах.

Един ден в Берхтесгаден Хитлер се обърна към мен и ми рече:

— Как ли ще изглеждам с бакенбарди?

Шпеер се разсмя и Хитлер се нацупи.

— Говоря съвсем сериозно, хер Шпеер — скастри го той. — Смятам, че бакенбардите ще ми отиват.

Клоунът — подмазвач Гьоринг не пропусна да се натегне:

— Фюрерът с бакенбарди — великолепна идея!

Но Шпеер държеше на своето. Всъщност той единствен бе достатъчно почтен за да каже на фюрера кога се налага да бъде подстриган.

— Това е прекалена екстравагантност — заяви Шпеер — Бакенбардите са нещо, което свързвам с Чърчил.

Това вбеси Хитлер.

— Смята ли Чърчил да си пусне бакенбарди и ако да, колко и кога? — разкрештя се той.

Спешно бе привикан Химлер, който уж отговаряше за разузнаването. На Гьоринг му писнаха номерата на Шпеер и той го смъмри шепнешком:

— Защо разръчка лайната? Като иска бакенбарди, да си пуска.

Иначе тактичен до умопомрачение, Шпеер му отвърна, че е двуличник и „фасулко в германска униформа“. Гьоринг се закле, че ще му го върне тъпкано, и после се говореше, че по негово нареждане есесовци нарязали на парчета леглото на Шпеер.

Химлер довтаса задъхан и ошашавен. Заповедта да се яви незабавно в Берхтесгаден го била сварила на сред урок по степ. Той

изтръпнал при мисълта, че се е разчуло за изчезването на камион с няколко хиляди конусовидни бални шапки, обещани на Ромел за зимната му офанзива. (Химлер не бе свикнал да го канят на вечеря в Берхтесгаден, защото недовиждаше и Хитлер не можеше да го гледа как загребва с вилицата и размазва храната по бузите си.) Химлер разбра, че е сгазил лука, защото Хитлер го нарече „лигмей“, а той правеше това само когато бе здравата ядосан. Фюрерът се извърна рязко към него и изкряска:

— Ще си пуска ли Чърчил бакенбарди? Да или не?

Химлер се изчерви.

— Е?

Химлер отговори, че имало нещо такова. Говорело се, че Чърчил възнамерявал да си пусне бакенбарди, но съобщенията били неофициални. Що се отнасяло до броя и размера им, той обясни, че най-вероятно е бакенбардите да са два, със средна дължина, но никой не искал да се ангажира с категорично становище, преди да било напълно сигурно. Хитлер ИЗПИЩЯ и тресна с юмрук по масата. (Това бе истински триумф на Гьоринг над Шпеер.) Хитлер измъкна карта и ни показва как щял да отреже доставките на напарени пешкири за Англия. Като блокира Дарданелите, Дъониц можел да спре притока на пешкири към Острова и разглезните британци напразно щели да чакат тази благодат да кацне пак върху мутрите им. Но основният въпрос си оставаше: Ще може ли Хитлер да бие Чърчил по бакенбарди? Химлер подхвърли, че Чърчил вече е взел преднина на старта и навярно е невъзможно да бъде настигнат. Но тъпия оптимист Гьоринг заяви, че бакенбардите на фюрера като нищо може да пораснат по-бързо, ако мобилизираме цялата мощ на Германия и я съсредоточим към тази цел. На спешно свикано заседание на Генералния щаб Фон Рундщет посочи, че не бивало да се пускат бакенбарди на два фронта едновременно. По-разумно било усилията да се насочат към отглеждането на един, но поне да е, както трябва. Хитлер отвърна, че можел да се справи и с два накуп. Ромел подкрепи Фон Рундщет.

— Никога няма да ги докарате равни, майн фюрер — обоснова се той. — Особено като ги пришпорвате.

Хитлер побесня и им кресна, че това бил въпрос, който щели да решат той и бръснарят му. Шпеер обеща да устрои производството на

крем за бръснене до есента и това видимо повдигна духа на Хитлер. Но после, през зимата на 1942 г., руснаците започнаха контранастъпление и бакенбардите спряха да растат. Хитлер изпадна в отчаяние. Направо му се ревеше при мисълта, че скоро Чърчил ще изглежда шик, а той, горкият, ще си остане „обикновен“. Но много скоро получихме съобщение, че Чърчил се отказал от идеята да си пуска бакенбарди, защото се боял да не се охарчи. Така че фюрерът за пореден път се оказа прав.

След нашествието на съюзниците косата на Хитлер стана суха и разчорлена. Това се дължеше, от една страна на бойните успехи на съюзниците, а, от друга, на съветите на Гьобелс, който му втълпи да я мие всеки ден. Щом научи това, генерал Гудериан се върна по спешност от руския фронт и каза на фюрера, че трябва да мие косата си с шампоан не повече от три пъти в седмицата. Тази практика била изпитана от Генералния щаб и дала забележителни резултати при предишните две войни. Хитлер отново не се вслушаша в гласа на генералите и продължи да се мие всеки ден. Борман му помагаше при изплакването и чакаше с гребен в ръка края на процедурата. В крайна сметка Хитлер стана дотам зависим от Борман, че преди да се погледне в огледалото, караше него да стори същото. С настъпването на съюзническите войски на изток косата на Хитлер вехнеше от ден на ден. Рошав и със занемарен вид, той крещеше часове наред как хубаво щял да се подстриже и да се обръсне, когато Германия спечели войната, и не било изключено дори да си сложи брилянтин. Сега чак разбирам, че изобщо не е имал намерение да прави това.

Един ден Хес взе шишенцето с лосион „Виталис“ на фюрера и отпраши към Англия със самолет. Германското Върховно командване побесня. Подозираха, че Хес смята да предаде лосиона на съюзниците и да им поискава замяна прошка за себе си. Най-разгневен бе Хитлер, защото научи новината точно когато излизаше изпод душа и трябваше да оправи косата си. (По-късно в Нюрнберг Хес обясни, че искал да спре олисяването на Чърчил, та да се сложи край на войната. Той тъкмо бил убедил Чърчил да се наведе над мивката, когато стражата го спипала.)

Към края на 1944 г. Гьоринг си пусна мустак и тръгнаха слухове, че скоро той щял да замени Хитлер. Фюрерът само дето не излезе от кожата си от яд. Той обвини Гьоринг в измяна.

— Сред водачите на райха може да има само един мустак и това ще е моят! — крещеше той.

Гъоринг се опита да го разубеди с довода, че два мустака може да върнат надеждата на германския народ за изхода от войната, която отиваше все по на зле, ала Хитлер си знаеше своето. После, през януари 1945 г., няколко генерали влязоха в заговор да обръснат мустака на Хитлер, докато спи, и да обявят Дьониц за новия вожд на страната. Но в тъмнината на Хитлеровата спалня Фон Щауфенберг обръсна веждите на фюрера вместо мустачките му. Беше обявено извънредно положение и при мен в бръснарницата дотърча запъхтян Гъобелс.

— Опитаха се да извършат покушение срещу мустака на фюрера, но не успяха — съобщи ми той с треперещ от вълнение глас.

Гъобелс уреди да изляза в ефир по националното радио и да прочета обръщение към германския народ, което и направих, без да имам време да драсна на лист хартия повече от едно-две изречения.

— Фюрерът е жив и здрав — уверих нацията. — Мустасите му са си на мястото. Повтарям. Мустасите му са си на мястото. Заговорът за обръсването им се провали.

Вече съвсем към края отидох в бункера на Хитлер. Съюзническите армии затягаха обръча около Берлин и фюрерът усещаше, че ако руснаците влезеха първи в града, щяха да му лъснат кофата. Но ако американците ги изпревареха, можеше да мине само с лека подстрижка ала канадска ливада. Всички се караха помежду си. В цялата тази гюрултия Борман поиска да го обръсна и му обещах да му постеля разпилените план-карти. Хитлер съвсем се оклюма. Канеше се да среши косата си на път по средата, после заяви, че усъвършенстването на електрическия бръснач щяло да обърне хода на войната в полза на Германия.

— Ще можем да се бръснем за секунди, нали, Шмеед? — мърмореше той.

Какви ли не други налудничави мисли минаваха през главата му. Разправяше, че някой ден щял не просто да се подстригва, а да се фризира. Обсебен както винаги от комплекса за ръста си, той се зарече да си направи огромна бухнала прическа ала помпадур, от която „целият свят да настръхне“. Накрая си стиснахме ръцете и го подстригах за последно. Бутна ми един пфениг бакшиш.

— Щеше ми се да съм по-щедър — оправда се той, — но откакто съюзниците нагазиха Европа, закъсах с джобните.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.